

DANUBIU

ZIR INDEPENDENT

Abonament deîncurajare Leu 200
Abonament anual " 150
Pentru muncitori și săten: " 100
Instituții " 500

Director I. MUȘAT

Redacția și Administr. Str. Pr. Chirescu No. 6
CERNAVODA

Apare săptămânal

INTOARCERE . . .

Fragment

Undeva departe răsboiul se desfășura plictisitor într'una. Poate că nimic din senzationalul care areolase acest'nou fel de activitate omenească la începutul ei, nu mai există. Împă de 2 ani oamenii se obșnuise să stea lăcați în pământ, afurdați până peste genunchi în moeră ca trogloditii, să facă să tăcăne uniform copilul care se revoltase contra tatălui, să omoare și să moară fără personalitate, în hosul răsboiului, groapa morților oameni nu se difera cu nimic da groapa morților ani male.

Iar dîncoace, în dosul frontului, același spectacol obișnuit. Căpește rost, foame, mizerie și din când în când spectacole de tragedie de lungă durată. Rănitii, urmăriți impresiona pe nimeni, și priveam fără cel mai mic interes. Totul plătisește, chisr și durerea astăzi sau a altor și nu o mă simțe.

Și întrucât ne plătisem de moarte—aci la noi nu ajungeau nici măcar sunetele de răsboi, căci se plătisise că după front ne-am gândit că nărătrica să începe cu vizitele, și cum să ceam pe vremea când o iejunghere la o cărcină, cîtătă în ziar nu se părea o parte însemnată dintr'un răsboiu oarecare, într'un sat din apropiere refugia-se o familie crudă de ale noastre—din care lipsea, cum era și natural, capul, bărbatul. Desigur se întu-

ză și el când auzise de răsboi se uitase da toți, lăsându-i în voia soartei Satul în care locuiau rudele noastre nu mi-l mai pot aduce aminte. Stiu numai că împrengă cu alți copii, m-am jucat cu un cărucior pe marginea unuia deal de poalele căruia curgea indiferent o spă ingustă iar când unul din copii de jonc m-a trăntit din cărăț. Infuriat ca un milă Măksen din dosul frontului, l-am lojurat.

Put am fi mulțumit. În răsboi un invățăt pentru prima dată să fu om Am invățat să înjur.

Dacă așa încerca să-mi mai aduc aminte ceva din timpul acesta al primei copilării, ar fi zadarnic. O astfel de încercare s-ar putea asemăna cu alta pe care am făcut-o de multe ori. Să-mi închipui care ar fi starea acestui univers dacă nără mai există nimic din atâtă sori materiali existenți. Foarte simplu ar fi răspunsul.

„Nimic. Trebuie înăsă să mărturisesc că atunci când vream să îmi imaginez impremnătatea acestui „nimic” par că o greutate se aşeză pe centrul rușinii mele, mi se face negru înainte și închidem ochi. Să nici în imensitatea fără margini și intunericimi ochilor închiși nu puteam cuprinde nesfărșitul acestui „nimic”.

De ce dar să mai mă trudesc să flu amintin din prima copilarie? Năș reuș și poate că așa fi pus în față unui alt nimic și

mens, de necuprins.

Poate că aveam dreptate când spuneam mai sus că toate amintirile mele sunt înregistrări după o plăcă inițială, mama.

5

Să sfărșit răsboiul. Cuvântul acesta banalizat în decursul celor doi ani era menit ră disperă din vocabularul uzuial în locul lui, care era pretutindeni, cu foamea trebuia scos și aşezat frumos într-un loc orocare și răstrut ca pe moaște să fie un gemiu din pene dicand înăndă prof și sfărșit răsboiul! Eu am înțit și poate năș fișiat odată dacă nu ma-și întrebăbat mirat de unde lucru pușin obișnuit.

—Dere să să de mult Domnul să te străin printre noi?

Un om pe care-l mai văzusem de multe ori în haine de militar dar care nu se tănguia că ceștanți în haine de militar dar răniți. Un om care mă luă pe genuchi îmi spunea povestii și-mi da bonboane îmi spunea băiatul lui Măm obișnuit cu prezența lui și ne-am simțit atașați unul de altul. El mă măngâia mereu și îmi facea jucării. Apoi în mod natural legătura firească între tătă și copil s-a făcut. Sfărșitul răsboiului nu mi-a provocat nicidcum bucurie. Poate din contră Observăm că se rărise până la completă dispărție plimbările. Nu mai asistam că altădată la nenorocirile rănitilor pribegi și nici casa nu mai era pe roate.

In mijlocul unei curți largi cu cătiava pomi neîngrijiti se găsea o casă cu prea înaltă și prea lungă cu o prispă în față la intră-

CALVAR

Din nocturni cupei tale
Fie dulce sau amar,
Sorb cu patimă nebună
Rima versului barbar.

inecat de-atâtea patimi
Scru consoane și vocale
Când pe masa mea cea veche
Arde-un muc de lumânare.

E târziu, Ea's stinge chinul
Intr'o noapte că moare,
La'n vechitele-mi ferestre
Bate-o rază dela soare.

Truda itmpului s'sterne,
Iar când zorii sau ivit
Eu m'am prăbușit molatoc,
Pe divanu-mi învechit

Lungoci Grigoreanu

re, cu pretenția de templu antic, o serie de stâlpi paralelipipedici cu baza aproape în accesibilă și prezența celor care voiau să privească urme de văpseală în poighițe stârnănde în spatele ossei înfipt în pământul casa de culoarea ruginei nevă par cu pretenție de Herule au Titan sau sprijinea în vârf de lemn putea crește peretelui umbărănit.

Casa n'avea intrare sau avea prea multe în locul unde ar fi trebuit să găsim la întoacicere ferestre, se căscau acum niște găuri fară fund sau cu fund negru ca un lac de păsură în locul lor rămasese cadrul de zid din

Urmare în pag. II

RECENZIE

SCOALA ACTIVA

de C. Petrescu

În rezumat, a lăsa pe copii liberi, și ajuta că mai puțin posibil; și lăsa să exercite individual în condiții prienice și ai studia cu răbdare, aceste sunt reguli pe care D-na Montessori le dă educatorilor.

În Suedia mișcarea pentru scoala activă, a făstătățata în ultimul timp de Ellen Key, care spune: Libertatea și dezvoltarea stau într'un raport direct. Cu căt mai mare este libertatea, cu atât mai mare este și dezvoltarea. Cu toate că individualismul său este exagerat, de remarcat este faptul că Ellen Key, se ridică împotriva

industrialismului vremii, sălă, ce sufoce ființa umană și cere o educație care să inobileze, toate aptitudinile naturale ale unui copil. Se relevă accentuarea principiului conducerii de sine a școlarilor dela vîrstă de 14 ani înainte.

Activitățile practice și principiul de educație.

Ori că ar fi legată munca manușă de cea spirituală, există totuș între ele o deosebire. Niciodată profesionistii manuali nu se pot opri în starea de cultură de astăzi numai la această activitate. Activitatea practică, deci, este utilizată ca mijloc pentru dezvoltarea vieții sufletești. Rostul acestei activități nu este a scoate buni meserii și oameni deplini. Rousseau se exprimă astfel: Nu mă îngrăjeșc dacă elevul meu se

va face soldat ori om de legi. Meseria pe care vreau să-l învăț este ca să trăiască, formele care pot prezenta activitatea practică în școală sunt: Grădina școlară, atelierul școlar și laboratorul, care pot fi legate de mai toate obiectele de învățământ și au aceleși urmări bine făcătoare. Este necesar întocmirea unui muzeu școlar, căci copiii vor să cunoască unele lucruri pentru a satisface un imbold al curiozităților lor. Aceste obiecte puse la dispoziția copilului are posibilitatea să descopere mai ușor notele comune și să ajungă să-și formeze idei precise despre ele. E o pregătire sistematică pentru o activitate intelectuală sănătoasă și activă. Deci învățământul să fie intuitiv temeinic.

Problema școalei active se discută la fel peste tot. Nu încape înțeleasă că datele științifice având o valoare universală vor da școalei active și în România același caracter. Pentru ce această asemănătoare, ideile nu au hotare. Ele străbat cu ușurință dintr-o țară în alta, datorită mijloacelor oferite de civilizații actuală. Cine ar putea impiedica valinii ideilor străine? O greșală care să fie făcută în viacui recent la noi și împotriva căreia a luptat cu multă violență Maiorescu a fost împrumutul de forme nu de idei între popoare este favorabil pentru națiunile să-și valoarifice forțile lor specifice și să-și urmă linia lor de dezvoltare. Nu putem să închidem totul între ziduri chinezesti. Comenius, Loke, Rousseau, Pestalozzi, Froebel, He

Urmare în pag. II

